

REDAKJA
ADMINISTRACJA
Rua Em. Perneira, 842

Prenumerata, roczna
W Brazylii 20\$400
W Argentynie, Uruguayu i Paragwaju
5 pezów argentyńskich.
W U.S.A. itd. 2 dol.
Platna z góry

Cena numeru \$300
Za Kurytybę \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jornal em lingua polonesa na America do Sul

Adres na listy i przesyłki pieniężne:

GAZETA POLSKA
Caixa Postal R
CURITIBA — PARANA

NR. 48 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 1 GRUDNIA ROK 1940

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR I WYDAWCA: PAWEŁ NIKODEM

UPRZEMYSLOWIENIE KRAJU

Dziennik kurytybski „O Dia” przyniósł interesującą wiadomość, opartą na ostatnich cyfrach, mianowicie że Brazylija przestała już być krajem zaczątków rolniczych. Produkcja przemysłowa kraju przewyższa dzisiaj produkcję rolną, a zatem nie można już zwać Brazylii krajem rdzennie rolniczym. Obecna wojna w Europie i Azji ma wpływ na gospodarkę kraju i warto zaznaczyć, że handel zagraniczny przyniósł Brazylii za pierwsze 9 miesięcy dodatnie saldo. Większość produktów, eksportowanych przez kraj, poszło w cenie do góry. Prawda, że dwa produkty podstawowe, kawa i bawełna, obniżyły swą wartość; w zmian na to szeregu produktów, jak mięso, skóry, futra, olej roślinny i mineralne oraz wyroby przemysłowe poszły znacznie w górę. Ta, zwykła w cenach wymiennych produktów pozwoliła na sprowadzenie koniecznych artykułów podstawowych, do których należą w pierwszym rzędzie produkty chemiczne, choć za nie trzeba było płacić zagranicą drożej niż przedtem. Równocześnie obserwujemy

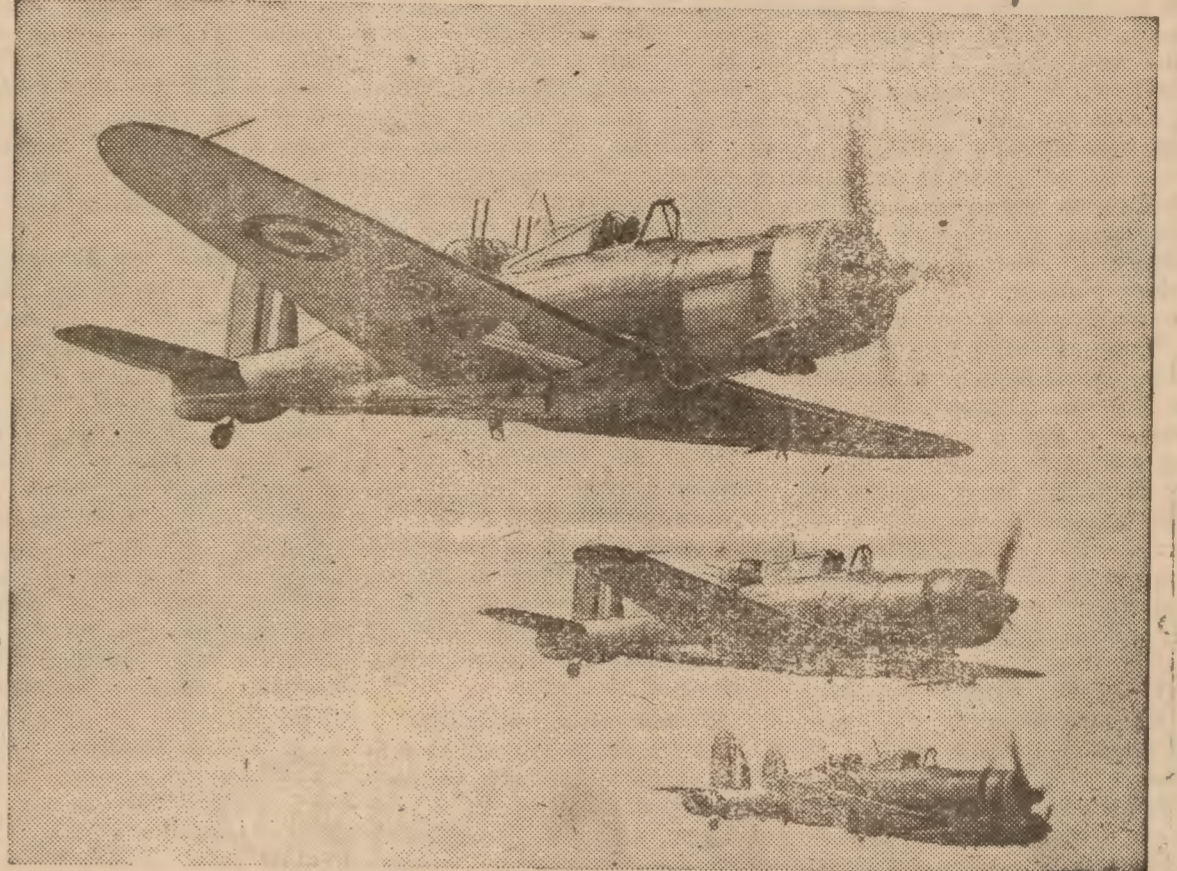
nadzwyczaj zdrowe zjawisko, mianowicie zróżnicowanie w wywozie. Gdy w 1930 r. Brazylija posiadała tylko trzy główne artykuły eksportowe, które same przyniosły 100,000 kontów, to w roku ubiegłym artykułów tych było już dziesięć.

Z wielkich artykułów, wywiezionych w ostatnim czasie, rzadkie są o niskiej wartości, co odbiło się w podniesieniu bogactwa wywozowego. Tona artykułów wyeksportowanych w pierwszym półroczu br. ma wartość w angielskiej walucie 24 funty i 5 szylingów, gdy w tymże okresie 1939 r. ta sama tona eksportowa miała przeciętną wartość 14 ft. i 2 sz. Warto przy tej sposobności wspomnieć, że i tona importowa poszła w górę w tymże samym czasie, mianowicie podniosła się z 12 funtów na blisko 17. Mimo wszystko, tona wywozowa góruje w podwyżce nad toną przywozu.

A evolução Industrial do Brasil

O jornal curitybano „O Dia” revelou, apoiado nas ultimas cifras, o fato verdadeiramente auspicioso do Brasil ja ter deixado a fase primária do

agrarismo. Hoje a produção manufatureira, nacional é mais elevada do que a vegetal. Não podemos mais, assim, chamar o Brasil de país essencialmente agrícola. A atual guerra na Europa e na Asia já está influyendo na economia nacional. O comércio exterior do Brasil, nos primeiros nove meses de guerra europea, tem se mantido com saldo favoravel. A maioria dos produtos, por nos exportados subiu de preço. É verdade que dois produtos básicos, o café e o algodão ascialaram uma queda nos preços. Em compensação, produtos valorizados como as carnes, os couros e peles, os óleos vegetais, os minerais e as manufaturas registraram uma alta beneficiada, o que nos proporcionou as disponibilidades necessarias a importação, por um preço mais elevado, de vários artigos básicos, entre os quais se destacam os produtos químicos. Processa-se, novamente, e em grau mais acentuado, a diversificação da exportação nacional. Em 1930, tinhamos apenas tres produtos que nos rendiam mais de 100.000 contos, quando em 1939 foram registrados dez. Dos grandes produtos exportados nos ultimos meses, são raros os que registram um preço unitário menor, o que permitiu que em média, uma tonelada exportada de Janeiro a Junho de 1940 valesse 24,5 quando em idéntico período de 1939 nao valla sinão 14,2. É importante, a propósito, lembrar, que nos seis primeiros meses de 1940 uma tonelada importada valia em média 16,9 contra 12,2 em 1940. Quer dizer que o aumento no preço da tonelada importada foi insulficiente se o compararmos com o da tonelada exportada.

Bombowes brytyjskie. — Os aviões de bombardeio britannicos.

NACJONALIZACJA

Agencia Nacional Brasil komunikuje: Prezydent Getulio Vargas dał upoważnienie na udzielenie zasiłków, które będą przyznane różnym stanom na rozwinięcie planu nacionalizacji i szkół w okolicach, gdzie zamieszkanymi przez imigrantów, Kwota, której wydanie upoważnił Szeł Państwa, wynosi dziesięć milionów milrejsów a rozdzielono ją w ten sposób: 3 miliony dla stanu Rio Grande do Sul; po 2 miliony dla stanów Sta. Cat., Parana i S. Paulo; po pół miliona dla stanów Esp. Santo i Rio. Udzielenie zasiłków rządu federalnego na budowę grup szkolnych i szkół początkowych, wedle planu nacionalizacji, spowodowało już zniknięcie wielkiej liczby szkół cudzoziemskich i otwarcie nowych szkół i grup szkolnych. Prezydent Getulio Vargas zainicjował w ubiegłym roku rozdzielanie tych zasiłków i rozdzielono wtedy sumę 6 i pół miliona milrejsów, mianowicie: dla Rio Grande 2 miliony, dla Parany i Sta. Cat. po półtora miliona, dla S. Paulo 1 milion, dla Espiritu Santo pół miliona. Ponieważ planów wydał już tak dobrze się zapowiadające owoce, w roku bieżącym Szeł Państwa rozporządził, aby zasiłki podnieść do kwoty 10 tysięcy kontów.

nej w stosunku do wszystkich uchodźców z wojny“.

Rio (AN. Brasil) — O presidente Getulio Vargas acaba de autorizar uma concessão de auxilios a varios Estados para o desenvolvimento do plano de nacionalização e ensino nas regiões de imigração intensa. A verba, ora autorizada pelo chefe de Estado, ascende a 10.000 contos e foi distribuida da seguinte forma: — 3.000 contos para o Rio Grande do Sul; 2.000 para Santa Catarina, Parana e São Paulo, respectivamente; 500 contos para Espiritu Santo e 500 para o Estado do Rio. A concessão do auxilio do governo federal para a construção de grupos escolares e escolas primarias, segundo o plano de nacionalização, já determinou o fechamento de grande numero de escolas estrangeiras e a inauguração de novas escolas e grupos escolares. Iniciando a concessão desses auxilios no ano passado o Presidente Getulio Vargas determinou que fosse distribuida a verba de 6.500 contos entre os Estados do Rio Grande do Sul que recebeu 2.000; Parana e Santa Catarina que receberam 1.500 contos cada um; São Paulo foi contemplado com 1.000

MŁODZIEŻ W POLSCE BEZ SZKÓŁ

Dziennik „Noticia” z Joinville przynosi następujący telegram z Rio: Agencia Reuter informuje z Londynu, że jednym z najtrudniejszych kłopotów, jakimi widzą się obywateli rodzice w Polsce, jest wychowanie dzieci, bo już drugi rok, jak wojna przerwała studia i kursy szkolne. Okupantkie władze niem. pozwoliły w tym drugim roku otworzyć zaledwie szkoły początkowe. Zakłady średnie i uniwersyteckie stoją zamknięte. Skutkiem tego setki i tysiące młodzieży polskiej nie mogą prowadzić studiów, a co za tem idzie, przygotować się do zawodów wolnych. Okupanci, omawiając to zarządzenie, uważają je za logiczne wprowadzenie w czyn zasad polityki nazystowskiej. Bo przecie wedle tych zasad, Polacy jako „lud mniejszej wartości”, służą tylko do motyki, a zatem wykształcenie wyższe jest zbędne dla nich.

Sem escolas a juventude polonesa

(Notícia, Joinville) A agencia Reuter informa de Londres que uma das mais acerbadas preocupações dos paes, actualmente, na Polonia, é a educação dos filhos, visto como os estudos da juventude ficaram paralyzados com a guerra. Apesar de se ter decrerido um anno, depois de cessar a lucta, as autoridades allemas reabriram, apenas as escolas primarias. As escolas secundarias e superiores continuam fechadas. Desse modo, centenas de milhares de jovens poloneses acham-se impedidos de proseguirem nos estudos e, por consequente, de se habilitarem a professões liberaes. Os ocupantes comentam esta medida considerando-a como uma logica applicação do principio da politica nazista, segundo o qual, os poloneses, sendo um „povo inferior”, só devem servir para a lavoura, e, como tal, é superfluo para elles o ensino superior.

KORYCA WZIĘTA

Ateny. Miasto albańskie Koryca, liczące 25 tys. mieszkańców, zostało zajęte przez Greków w dniu 22.11.

Ateny. Wojsko greckie z oddziałami konnicy na czele, wmaszerowało do Korycy, z której włości została wyrzuceni po upartych bojach, nawet na bagnety. Ludność miasta wyszła naprzeciw zwycięzcom, którzy ją wywzwlili z pod włoskiego jarzma. Starej, niewiasty i dzieci rzucali kwiaty pod nogi maszerującym

Grekom. Niezliczone chorągwie greckie, przychowywane pieczołowicie w ukryciu przez wiele lat, powiewają znów na budynkach, z których wielka część leży w gruzach. Wobec powszechnej radości, wojscy greccy zająmniają o trudach 11-dniowych bojów. Wzięto tu do niewoli wielką liczbę włochów. Poczta grecka wyda nowe, paniątkowe znaczki pocztowe z napisem „Koryca”. W Atenach gromady ludzi marują przy ulicach, przy okla-

Na morzu

Meksyk. Zostało potwierdzone, że niepowodzenie statków niemieckich na wodach Meksyku, z których jeden (Frygia) został podpalony a trzy inne musiały uciec z powrotem do portu Tampico, wynikało z winy samych niemieców. Jak pamiętamy, statki te opuściły port ciemną nocą, by uciec się w podróż w nieznane. Towarzystwo im kanonierka meksykańska „Queretaro”, aby były bezpieczne na wodach Meksyku. Zarządziło się, że przejeżdżały tamtędy akurat trzy kontr-torpedowce amerykańskie, i kanonierka poczęła z nimi rozmowę przy pomocy telegrafu świetlnego. Komendanci statków niemieckich zrozumieli źle te znaki — i stąd podalenie jednego, a ucieczka trzech innych statków. — Kapitan „Frygia” usiłował już dwa razy po-

pełnić samobójstwo, jak donosi prasa meksykańska, a niemiecy temu przeczą. Dzienniki piszą, że najpierw usiłował odebrać sobie życie strzałem z rewolweru — a później rzucić się w morze z pokładu „Orinoka”, gdzie został pomieszczoney wraz z załogą.

Nowy Jork. Korespondent agencji Transradio w Berlinie donosi, że nowe krążowniki niemieckie „Bismark” i „Tirpitz”, większe od kieszonkowych, są już w czynnej służbie.

No mar

Mexico (Reuter, ingl.) Está confirmado que o motivo do afundamento, pela propria tripulacao, do cargueiro

germanico „Phrygia” e a volta apresada de outros tres cargueiros allemees a Tampico, apos terem abandonado o porto protegidos pela escuridão, foi uma troca de sinais entre a canhoneira mexicana „Queretaro” e alguns navios de guerra norte-americanos. Os comandantes dos navios allemees interpretaram mal esses sinais, que foram feitos com holofotes.

O capitão do navio allemao „Phrygia”, tentou suicidar-se duas vezes, informa a imprensa local, nao obstante o desmentido de fontes germanicas. Os jornaes narram que primeiramente o capitão atirou contra si proprio e depois tentou lancar-se de bordo do „Orinoco” onde elle e seus comandados se encontravam alojados.

Nova York. O correspondente da Agencia Transradio em Berlin, anuncia que os novos couraçados allemees „Bismark” e „Von Tirpitz”, acabam de entrar em atividade.

Bądź przyjacielem Gazety

Zapamiętaj

dobrze
ten
znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomadą Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĄ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacja Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORĄ wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał był usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwa POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełeczkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucając naśladownictwa! Ządające tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupieniu!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek **„DELICIOSO”** z soku pomarańczowego **bez alkoholu** z Browaru ATLANTICA - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefon 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

General Góes Monteiro
General Góes Monteiro, szef sztabu generalnej armii brazylijskiej powrócił z podróży do Stanów Zjedn. i objął z powrotem urzędowanie.

Angielska Misja Handlowa
Przybyła do Rio angielska misja handlowa. Przewodniczy jej markiz Wellington, były wicekról Indii i były gubernator Kanady.

Usiłowanie porwania
Profesor Adolf Langsner, polskiej narodowości, mieszkaniec av Aparicio Borges, wędrował pieszo o świącie poprzez aweniędę Presidente Wilson, w dzielnicy Esplanada do Castelo w Rio.

Kanada-Brazylia
Ukończono rokowania między rządami Brazylii i Kanady, majace na celu otwarcie w obu krajach wzajemnych przedstawicielstw dyplomatycznych.

Wrażenia z podróży
General Góes Monteiro mówiąc do przedstawicieli prasy o swej podróży do St. Zj., rzekł: „Udałem się do St. Zj., jak wszystkim jest wiadomo, czyniąc zadanie zaproszenia mego wielkiego przyjaciela, generała Marshalla, szefa generalnego sztabu amerykańskiej armii.

Rodacy chorzy
Wasze zdrowie na pełno niepodzielnie
Zródło zdrowia — Lekarstwo
Carminativo Plazuka

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do
Wawrzyńca Olczyk
Pensjonat polski i Bar

Pierwszorządnym w S. Paulo
Zakład Krawiecki
W wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością podług wymagań nowoczesnej estetyki

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo
Av. do Estado 1855 (ant. 12)
Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA
„MAZURKA“
F. SZANKOWSKA & SYN
S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta. Ocilia), Tel 5-5403

bić kolbami rewolwerów po głowie. Wreszcie sploszeni krzykami swej ofiary, nieznajomi skoczyli do samochodu i odjechali całym pędem.

Przewrotny syn
Niezwycię oburzający fakt zdarzył się w tych dniach w Florianopolis. Zgłosił się do biura policyjnego kawał Manuel Prosdócimo, człowiek stary, doniósł o komisarzowi policji Oscarowi Pereira, iż w momencie gdy się udawał do pracy, został napadnięty przez rodzony syn Edwarde.

Wrażenia z podróży
General Góes Monteiro mówiąc do przedstawicieli prasy o swej podróży do St. Zj., rzekł: „Udałem się do St. Zj., jak wszystkim jest wiadomo, czyniąc zadanie zaproszenia mego wielkiego przyjaciela, generała Marshalla, szefa generalnego sztabu amerykańskiej armii.

Wrażenia z podróży
General Góes Monteiro mówiąc do przedstawicieli prasy o swej podróży do St. Zj., rzekł: „Udałem się do St. Zj., jak wszystkim jest wiadomo, czyniąc zadanie zaproszenia mego wielkiego przyjaciela, generała Marshalla, szefa generalnego sztabu amerykańskiej armii.

Rodacy chorzy
Wasze zdrowie na pełno niepodzielnie
Zródło zdrowia — Lekarstwo
Carminativo Plazuka

Rodacy chorzy
Wasze zdrowie na pełno niepodzielnie
Zródło zdrowia — Lekarstwo
Carminativo Plazuka

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do
Wawrzyńca Olczyk
Pensjonat polski i Bar

Pierwszorządnym w S. Paulo
Zakład Krawiecki
W wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością podług wymagań nowoczesnej estetyki

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo
Av. do Estado 1855 (ant. 12)
Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA
„MAZURKA“
F. SZANKOWSKA & SYN
S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta. Ocilia), Tel 5-5403

to Alegre, prezydent Getulio Vargas, rozmawiając z dziennikarzami, rzekł między innymi następujące słowa: „Ponieważ mam dobrą nowinę: prawdopodobnie w przyszłym roku będziemy mieli wielki zakład wytwarzający drzewnik, jak również papier dla użytku prasy. Fabryka będzie założona w Paranie, gdzie powstało przedsiębiorstwo, którego przedstawiciele już wyjechali do Ameryki Północnej.

Kawa do Grecji
Dnia 14.11. wypłynął z Rio de Janeiro parowiec „Taubaté“ z brazylijskiego Lloyd. Statek ten posiadający 58 ludzi załogi miał zrzucić kierunek do portu Pireus w Grecji.

Wanda Werwińska
Przybyła do Rio pani Wanda Werwińska, znakomita śpiewaczka polska, znana już wśród nas. W 1934 r. śpiewała w Kurytybie i szeregu kolonij polskich oraz w Rio na wieczorne urządzone przez I-wo Kościuszki, pod protektoratem pani Getulio Vargas.

Nowy Pensjonat
Dowiadujemy się, że p. Andrzej Wal, dotychczasowy właściciel hotelu w Rio Azul, przeniósł się wraz z rodziną do Kurytyby i tutaj otworzył pensjonat „São João“ przy rua Pedro Ivo nr. 523.

Chłopak z praktyką w pracy na szakrze, potrzebny zaraz. Zgłosić się: Wdowa Roehrig, kolonia Abranchos.

Przedstawiamy do sprzedaży: 500 papierosów 8\$800. Pendzle do golenia od 2\$—15\$. Isqueiros 2\$500—20\$. Lusterka od 500 rs.—20\$. FLORECKI Charutaria Liberty Rua do Rosario 64

NOTÍCIAS DO PAÍZ
O gen. Góes Monteiro, chefe do Estado-maior do Exército que regressou dos Estados Unidos da América do Norte, ressumiu suas funções.

Desembarcou no Rio a missão econômica inglesa, chefiada pelo marquês Wellington, antigo vice-rei das Índias e do Canadá, figura de excepcional prestigio nos meios políticos, industriais e comerciais da Inglaterra.

O professor Adolfo Langsner de nacionalidade polonesa e morador da av. Aparicio Borges, caminhava a pé de madrugada pela av. Presidente Wilson na Esplanada de Castelo, quando a esquina da av. Calogeras subitamente parou a seu lado um automóvel Ford escuro, modelo 39.

Um fato profundamente revoltante ocorreu nestes dias em Florianopolis. Assim é que na Polícia Central daquela capital compareceu o ferroviário Manoel Prosdócimo, homem de avançada idade, o qual comunicou ao comissário Oscar Pereira, que ao dirigir-se ao serviço havia sido agredido por seu filho de nome Edmundo, estabelecido com oficina de carpintaria nas proximidades do moinho Joinville, o qual, armado de um compasso,

Biuro Adwokackie
Antoni Firakowski
Vasco J. Taborda
Sprawy cywilne, handlowe, robotnicze. Naturalizacje i inwentarze. Udziały i informacje w sprawach sądowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych.

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety
FLUXO-SEDATINA (REGULATOR VEIRA)
Kobieta nie będzie więcej cierpieć! W 2 godzinach ustają kolki miesiączne. Środek zastosowuje się przy upławach, bólach perjo-dycznych, po porodzie, krwawieniu itd.

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych. We wszystkich aptekach i drogeriach. Wyrób Lab. „Minancora“ w Joinville

KOLONIZACJA
NA SPRZEDAŻ ziemie na fazendzie Ribério Bonito kolo CANDIDO DE ABREU w dorzeczu I V A I. Altkor po 110\$000.

Está no Rio a senhora Wanda Werwińska, cantora polonesa de grandes meritos, já conhecida no Brasil. Em 1934 cantou em Curitiba e no Rio, em recital promovido pela Sociedade Kosciuszkowa.

Wspomnienie pośmiertne
W dniu 21 listopada zmarł w Kurytybie

Sp. Leon Ussyk
Liczący lat 61, rodem z Lublina. Przybył do Brazylii w r. 1907 i mieszkał stale w Kurytybie, pozostawiając w nieutulonym smutku syna i córkę.

POTRZEBA DO MINAS
Właściciel restauracji „Automovel Club“ w mieście Belo Horizonte, (Minas Gerais), poszukuje do pracy w gospodarstwie domowym, osoby znającej język polski i portugalski.

POSWIECENIE
nowego kościoła w Catanduva
Dnia 8 grudnia b.r. odbędzie się w Catanduva uroczyste poświęcenie nowego kościoła, którego dokona J.Eks. ks. Arcybiskup D. Atílio Euzébio da Rocha w asyście licznej duchowieństwa.

Pensão Familiar Marumbi
POLSKI PENSJONAT FAMILIJNY
Właściciel: Marian Mastowski
Travessa Marumbi, 105—Blisko Praça Tiradentes.

BOL
Jedynym środkiem dla usmierzenia go jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA

FELIKS RYBA
Wielki skład towarów pierwszej klasy
Posiadamy zawsze na składzie: Towary spożywcze, żelastwo, narzędzia gospodarcze, statki domowe i kuchenne, wszelkie napitki i drobiazgi.

CASA LUNAR
Baczność! Dla kupców w interiorze trzymamy duży zapas ubrań dla dorosłych i dzieci, jak też wielki wybór towarów krajowych i zagranicznych.

— Está no Rio a senhora Wanda Werwińska, cantora polonesa de grandes meritos, já conhecida no Brasil. Em 1934 cantou em Curitiba e no Rio, em recital promovido pela Sociedade Kosciuszkowa, sob patronio da senhora Getulio Vargas.

Wspomnienie pośmiertne
W dniu 21 listopada zmarł w Kurytybie

Sp. Leon Ussyk
Liczący lat 61, rodem z Lublina. Przybył do Brazylii w r. 1907 i mieszkał stale w Kurytybie, pozostawiając w nieutulonym smutku syna i córkę.

POTRZEBA DO MINAS
Właściciel restauracji „Automovel Club“ w mieście Belo Horizonte, (Minas Gerais), poszukuje do pracy w gospodarstwie domowym, osoby znającej język polski i portugalski.

POSWIECENIE
nowego kościoła w Catanduva
Dnia 8 grudnia b.r. odbędzie się w Catanduva uroczyste poświęcenie nowego kościoła, którego dokona J.Eks. ks. Arcybiskup D. Atílio Euzébio da Rocha w asyście licznej duchowieństwa.

Pensão Familiar Marumbi
POLSKI PENSJONAT FAMILIJNY
Właściciel: Marian Mastowski
Travessa Marumbi, 105—Blisko Praça Tiradentes.

BOL
Jedynym środkiem dla usmierzenia go jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA

FELIKS RYBA
Wielki skład towarów pierwszej klasy
Posiadamy zawsze na składzie: Towary spożywcze, żelastwo, narzędzia gospodarcze, statki domowe i kuchenne, wszelkie napitki i drobiazgi.

CASA LUNAR
Baczność! Dla kupców w interiorze trzymamy duży zapas ubrań dla dorosłych i dzieci, jak też wielki wybór towarów krajowych i zagranicznych.

podził sam kierować okrzem. Był to najniebezpieczniejsza poddół, jaka tylko można sobie wyobrazić. Do ja właściciel otrzymałem swą wędkę prawie na powierzeniu, powiedziałem Marokaczycy, że

...bo nie tylko włożyłem w towar sto funtów, lecz straciłem jeszcze dwieście.

Określasz pływając w kierunku Wysp Kanaryjskich, a raczej między tymi wyspami i wybrzeżem Afryki. Pewnego dnia oszarym światła natknęliśmy się na walęsiący się statek tureckich piratów. Postanowiliśmy walczyć. Zagłowicie nasz posadał dwaście dział, a przeciwnik ośmiu. Około trzeciej popołudniu rozdźwięk zbliżył się do nas i rozpoczęła się zaciekła walka. Piraci mieli około dwustu ludzi zalogi, gdy my rozporządaliśmy zaledwie sześćdziesięciu marynarzami. — W końcu piraci wdarli się na nasz statek i po chwili naszerzyli się wewnątrz. Trzech naszych ludzi zabili, osiem było rannych i byliśmy zmuszeni się poddać. Zabrano nas do niewoli na ów okręt piracki, który płynął w kierunku do Maroka.

Los mój nie był tak przykry, jak się okazało. Nie oddano mnie pod sąd, jak resztę naszych ludzi, zostałem przy kapitanie, jako jego nagroda za zwycięstwo. W roli niewolnika musiałem spełnić wszystkie jego rozkazy. Przy tej okazji zmieniłem warunki, gdy z kupca stałem się mierzonym więźniem, niegiem mój przygłaskał nastójowi. Zaczęłam wspominać protoczne słowa ojca, że mi wypadnie żyć w nędzy i nikt mnie nie wspomocze. Wrócił mi na myśl i przepowiednia kapitana, który powiedział, że wyroki niebios są mi przeciwnie. Był to, niestety, zaledwie przedsmak dalszych niepowodzeń, których stała klątwa zdawała się wście nieustannie nad moją biedną

...Zdarzyło się raz, że zamierzali wyrzucić znów wielką łodzią na morze, dla przynajmniej czy też celu potowu, z dwoema czy trzema Marokanami, dla których szpizarnia miała być specjalnie zaopatrzona. W nocy poprzedzającej dzień odplynięcia przysłał duży zapas prowiantów. Mnie rozkazał wszystkie przygotować, aby o świcie można było wyruszyć.

Spoehłem wszystkie jego rozkazy i czekałem na jego rozkazy, małe już łódz dokładnie wywnęła i wszystkie gotowe na przyjęcie gości. Nagle mój patron zjawiał się sam, komunikując mi, że goście przybyli do przelazki, zatrzymani jakimiś ważnymi interesami i polecił mi, jak zwykle, z jego krewnym, młodym Maresco udać się łodzią na półw ryb, gdyż podobno owi przyjaciele mieli przybyć do jego domu na wieczerę. Kazał mi przywieźć ryby jak najszybciej, aby zdążono je jeszcze przyrzadzić do wieczora. Obiecałem spełnić jego ządanie. W tej samej chwili pomyślałem o swobodzie, bo przecież miałem ów mały okręt do rozporządzenia, a gdy tylko pan mój oddał i się, rozpoczęłam gorączkowe przygotowania nie do potowu ryb tylko do dalekiej podróży.

Naprawdę zwłóciłem się do Marokanicyka, aby przyjąć jeszcze trochę prowiantu na pokład, gdyż, jak twierdziłem, nie możemy przecież mieć chleba naszego pana. Uważałem, że mam szansę i przyznałem wielki koszt sucharów, oraz trzy dzbanki świeżej wody. Wiedziałem, gdzie mój patron przechowuje zrabowane butelki z trunkami

...i korzystając z chwilojowej nieobecności Marokanicyka przetrzymać je do łodzi. Zabiałem również dość duże zapasy pszeźnego wosku, trochę sznurów, mały toporek i młot, to wszystko, co mogło nam się przydać. Szerególnie potrzebny był nam wosk na świece. Użyłem jeszcze jednego fortelu względem Marokanicyka. Naszywał się Imamel, a nazywano go Muly, albo Moley. Włóg rzekł do mnie, że chce trochę wosku, aby mógł zrobić świece. — Dobrze, przynoszę — odparł. I istniejąca przynosił funt prochów, a może i więcej. Poza tym przynosił sześć funtów nabojów i wszystkie to umieszciliśmy w łodzi. W kajucie znalazłem jeszcze trochę prochów, którym napełniłem na wszelki wypadek kilka puszek, i tak zapakowani wyruszyliśmy na ryby. Wiatr dął z północno-wschodu, sprzeciwił się to moim zamiarom, bo gdybyśmy mieli wiatr południowy, miałbym nadzieję dopłynąć do wybrzeży Hiszpanii, a w najgorszym razie przedostania się do zatoki Kadysku. Lecz postanowiłem za wszelką cenę wydostać się z tego miejsca dlatego, że w tym czasie pozostawać woli losu.

Gdy łowiśmy przez dłuższy czas bez skutku, bo ja właściwie trzymałem swą wędkę prawie na powierzchni, powiedziałem Marokanicykowi, że

...mógłbym w Ghinej zrobić świetny interes. Włożyłem w te rozmaite drobności i świecidełka około czterdziestu funtów. Taka pokazała sumę zbierałem przy pomocy moich krewnych, z którymi korespondowałem, a którzy, mam nadzieję, zdobyli to pieniądze od mego własnego ojca. Już też od matki, tak aby ja o tym nie wiedział.

Była to jedyna moja pomyslna podróż ze wszystkich, jakie w życiu odbyłem, co oczywiście zawdzięczałem doświadczeniom i uczuciowości mego przyjaciela kapitana, dzięki któremu nabierałem nowej wiedzy matematycznej, nauczyłem się prawdziwej żeglugi, sposobu kierowania okrętem i rozwiązywania tych wszystkich rzeczy, które musi rozumieć marynarz. On tłumaczył mi z ochotą, a ja z ochotą go słuchałem. Jednym słowem podróż ta uczyniła ze mnie jednocześnie marynarza i kupca, bo przywiałem z sobą 5 funtów 9 uncji złotego piasku, z których otrzymałem w Londynie aż 300 funtów w gotówce. Dzięki zdobytej taktej fortunie zrodziły się w mej duszy nowe nadzieje i nowe postanowienia, które doprowadziły do późniejszej mojej ruinie.

Ale i w tej podróży miałem pecha. Przede wszystkim zarzą po wypłynięciu na pełne morze zapadłem na morską chorobę, a po tym organizm mój nie mógł znieść gorącego klimatu.

Zostałem więc kupcem w Ghinejskim, loca przyjać mój na nieszczęście umarł wkrótce po powrocie z podróży, a ja postanowiłem przedsięwziąć następną podróż i sam kierować okrętem. Była to najniżej-słabsza podróż, jaka tylko można sobie wyobrazić,

...nie mam inny sposób. Wszedłem do kabiny, chwyciłem fuzję i wycelowałem w stronę zwierzęcia. Zwierzę zawróciło i poczęło płynąć w kierunku brzozy.

Trudno opisać te straszne wreszki i wycia, jakie się rozlegały na całym wybrzeżu po odgłosie naszego strzahu. Widocznie te bestie jeszcze nigdy strzahu nie słyszały. To mnie przekonało, że jeżeli nie powinniśmy wyładować podczas nocy, a jedynie dnocznie zapytywałem nas siebie, czy nie leżąc w ręce dzikich barbarzyńców nie byłoby niczym lepszym od znalezienia się w otoczeniu nich i ty-grysów.

W każdym razie byliśmy muszeni wyjść na ład po wodę, bo nie mieliśmy już ani odrobiny w pasu. Xury twierdził, że jeżeli pozwolę mu same-mu wyładować i zabrać jedną z naszych dzbanków, to zapewne mi wody przyniesie. Zapytałem go, dlaczego do tego ma pojsć? Dlaczego on nie mam pojsć ja, a on niech lepiej zostanie w łodzi? Chłopa odpowiedział mi, że tak i tak serdecznością, że naprawde pokochałem go od tej chwili:

— Jeżeli dżicy mnie nie zje, rzekł, to zjedzą mnie, a pan zdąży uciec.

— Dobrze, Xury, — odpowiedziałem, — pojdźmy razem, a gdy natknemy się na dzikich, zabijemy ich i zadanego z nas zjeść nie zdadzą.

Działem Xury'emu pałę sucharów i pół butelki jakiegos trunku z zapasów naszego patrona, po-

...nie miałem czasu bez skutku, bo ja właściwie trzymałem swą wędkę prawie na powierzchni, powiedziałem Marokanicykowi, że

...nie miałem czasu bez skutku, bo ja właściwie trzymałem swą wędkę prawie na powierzchni, powiedziałem Marokanicykowi, że

...nie miałem czasu bez skutku, bo ja właściwie trzymałem swą wędkę prawie na powierzchni, powiedziałem Marokanicykowi, że

Jan Lechoń

PIEŚŃ O STEFANIE STARZYŃSKIM

Jakże Ciebie Warszawo osiągnąć przez pieśni...
Ażeby Twoich murów nie dotknąć boleśnie...
Gdy każda droga nazwa jest teraz jak rana?

W POWIETRZU

Nowy Jork. Wojna powietrzna trwa w całej rozciągłości i grozie, siejąc wielkie zniszczenie w miastach, portach i fabrykach...
Podobnie naloty na czeską Skodę przeprowadzają Czesi, jako znawcy swego kraju...

Rok się kończy

Grudzień, ostatni miesiąc roku. Jeszcze jeden rok w półwiekowym bycie Gazyty Polskiej, która stara się służyć wernie i po bratniemu swym Czytelnikom...
Tak w losach dożył jak przedciwych. Czujemy potrzebę wyrażenia wdzięczności dla wszystkich tych Czytelników i Przyjaciół, którzy rozumieli i wyznawali nasze trudności...

We Francji

Rząd niemiecki polecił galeiterowi Josephowi Buerckel, aby wstrzymał usuwanie obywateli francuskich z Lotaryngii. Protest francuski przeciw temu nieludziemu krokowi odniósł zatem skutek...
London. Niektóre koła polityczne amerykańskie wyrażają przekonanie, że marszałek Petzin nosi się z zamiarem przeniesienia swego rządu do Afryki...

Na Bałkanach

Sofia. Dobrze poinformowane koła bałgarskie są zdania, że król Borys w czasie ostatniego spotkania z Hitlerem miał mu oświadczyć, że Bułgaria musi się trzymać wskazówek rosyjskich...
Berlin. Agencja niem. ogłasza, że szef rządu rumuńskiego gen. Antonescu, wezwany do Berlina, podpisał tam przedstawienie Rumunii do osi Berlin-Rzym-Tokio.

Nos Balcans

Sofia (UP, am.) Em circulos bem informados, acredita-se que o rei Boris, por ocasio de sua recente entrevista com o chanceler Hitler, lhe teria declarado que a Bulgaria tem o proposito de seguir unicamente as diretrizes russas...
Estambul, (UP, am.) A Turquia assumiu uma attitude de completo estado de alerta.

Polskie lotnictwo

London. Naczelny wódz armii polskiej gen. Sikorski wyraził w rozkazie dziennym pochwałę dla eskadry polskiej im. Kościuski (eskadra 303), za strącenie 300-go niemieckiego aparatu...
Polskie lotnictwo w ostatnich dniach wykazywało wielką odwagę i odwagę.

Rozmowy wojskowe między Italią i Rzeszą

London. Niedawne rozmowy między niemieckim generałem Keitem a włoskim marszałkiem Badoglio miały charakter burzliwy...
Włoski odciął się ponoc oskarżeniem niemieców, że siedzą bezczynnie od chwili, kiedy ukończyli wojnę we Francji.

Na Franca

Vichy (UP, am.) O governo allemao ordenou ao „galeiter” Joseph Buerckel, a suspender a evacuação forçada dos cidadãos franceses da Lorena, como resultado do protesto frances contra essa decisao do governo allemao...
London, (Reuter, engl.) Informaçoes transmitidas de Washington pela „Agencia Francesa Independente” dizem que certos circulos americanos admitem a hypothese do marechal Petain seguir para a Africa...

Z ostatnich chwili

Jak donosi Ag. Braas, zwycięski marsz Greków wciął Albani i pogonił za cofającymi się woi hami trwa w dalszym ciągu...
Fofajacy się woi pozostawiają mnóstwo broni, którą porzucają, nawet czołgi, których potem Grecy używają przeciw dawnym walcicielom.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Maiataria A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientow towaru...
Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques. Tel. 2621

Panowie hodowcy

Jak zapobiec chorobom u cieląt?
Szczepionka prewentywna i bakteriobójcza przy chorobach płucnych u cieląt.
Pneumono: Przeciwo zapaleniu płuc i tristetozie
Vermifugos: Przeciwo robactwu.
Kuros: Dla podniesienia sil żywotnych.
Plagos: Dla gojenia wszelkich ran.
Kratos: To jakby chleb dla cieląt.

Sul America Capitalizaçao
A mais importante Companhia de Capitalizaçao da America do Sul
AMORTIZAÇOES DE NOVEMBRO DE 1940
Relizar-se-à no dia 30 de Novembro às 14 horas, no Rio de Janeiro, o sorteio de amortizaçao de titulos, relativo ao mez de Outubro...

WYBIŁA GODZINA DLA
Casa Nice
Ludzie, nie kupujcie ani nie wydajcie swych pieniędzy bez potrzeby. Tylko CASA NICE sprzedaje artykuły potrzebne i tanie...

Nowożeńcy, baczność!
MEBLE MEBLE
Sprzedaje po cenach okazjnych, bardzo tanio, nowe otwarte sklepy i raczej rynek mebli. U nas znajdziecie oddzielnie szafy, stoły, krzesła, łózka, jak również cale garnitury.
O Mercado dos Moveis Baratos
Praca Coronel Eneas (da Ordem) nr. 48
Obok sklepu Hoffmana — Przy Placu Kolonistow
Kurytyba Parana